

Kolářová, Kateřina

Přehled nových publikací

Porta Balkanica. 2012, vol. 4, iss. 1-2, pp. 119-122

ISSN 1804-2449

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/135351>

Access Date: 30. 11. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

PŘEHLED NOVÝCH PUBLIKACÍ

sestavila Kateřina Kolářová

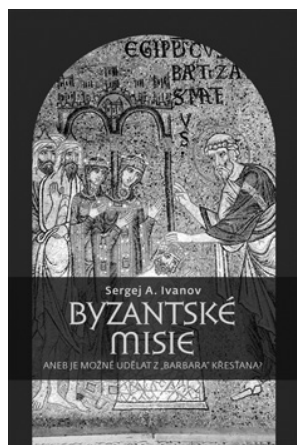
DIMITROVA, Kristin et al.

Kde nejste doma

Větrné mlýny, Brno 2012

293 s., ISBN 978-80-7443-051-0

Odpověď na otázku, kde nejsme doma, není tak zřejmá. Chceme-li ji znát, měli bychom alespoň tušit, kde doma jsme nebo být můžeme. Cestujeme po světě stále rychleji, a náhle jako by byl malý k tomu, abychom našli místo, kam patříme. Tato kniha je unikátní cestopis napříč Evropou. Nechybí nic z typických znaků tohoto žánru. Přestože objevujeme místa, oproti kupříkladu Dillí, Tokiu nebo Sydney, méně vzdálená a exotická, o to intenzivněji jsme do poznávání nového území vtahováni. A snad právě proto, že tato cesta připomíná výpravu po vlastním bytě (v němž možná jsme, možná nejsme doma), nakonec každého překvapí, jakou vzdálenost lze ujít. Průvodci jsou nám čtyři spisovatelé. Příklad o spisovateli — kanárku v dole je všeobecně známý. Právě spisovatel se svou kromobyčejnou schopností zaznamenat své vjemy je pro nás tím pravým průvodcem po neznámých krajinách. Tím, kdo nám dokáže sdělit příběh o tom, že místo, kde jsme doma, poznáváme ve chvíli, kdy nacházíme sebe. V roli kanárků jsou zde makedonský básník Vladimír Martinovský, básnířka Kristina Dimitrova z Bulharska, německá prozaička (s iránskými kořeny) Sudabeh Mohafez a pražská autorka několika úspěšných románů Petra Hůlová. Všichni postupně byli a nebyli doma v Brně, Rusí, Skopji a Stuttgartu. Toto jsou jejich příběhy z cest. (www.vetrnemlyny.cz)

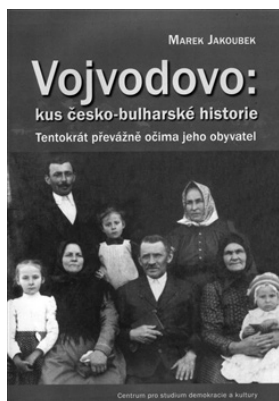
IVANOV, Sergej A.

Byzantské misie

Nakladatelství Pavel Mervart, Červený Kostelec 2012

372 s., ISBN 978-80-87378-45-8

Publikace se věnuje dějinám misí během celé tisícileté existence Byzantské říše. Přináší rovněž odpovědi na mnoho dosud nezodpovězených otázek, mj. jaké byly největší úspěchy byzantských misí, co mělo společného byzantské misijní úsilí v evropských zemích, v Chazárii, na severním Kavkaze, v Persii, Arábii, Súdánu či Etiopii, ale také proč se ani jeden dobový byzantský pramen nezmiňuje o působení věrozvěstů Konstantina-Cyrila a Metoděje na Moravě. Kulturněhistorická analýza autora směřuje především k pochopení toho, jak samotní byzantští Řekové chápali sami sebe a okolní svět a mohl-li se v jejich očích „barbar“ vůbec stát křesťanem. (www.pavelmervart.cz)

JAKOUBEK, Marek

Vojvodovo: kus česko-bulharské historie

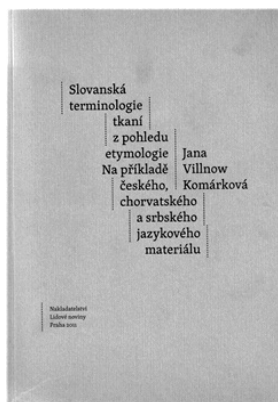
Centrum pro studium demokracie a kultury, Brno 2011

284 s., ISBN 978-80-7325-261-8

Vojvodovo, obec v severozápadním Bulharsku, ležící 16 km od dunajského přístavního města Orjachova, bývalo jedinou českou obcí v této zemi. Založeno bylo roku 1900 přesídlenci z jiné české vesnice, Svaté Heleny, nacházející se v dnes rumunské části Banátu. Historie Vojvodova jako české obce nebyla dlouhá - skončila po druhé světové válce, kdy jej v rámci akce „návratu krajanů do vlasti“ naprostá převaha jeho českých obyvatel opustila a přesídlila do ČSR, do několika obcí pohraničního regionu jižní Moravy, kde řada z nich dodnes žije.

Místní legenda praví, že Čechy pozval do Bulharska sám bulharský car Ferdinand, aby okolním vesničanům ukázali, jak se obdělává zem, jak vypaďají moderní způsoby zemědělské výroby, obecně řečeno, jak se hospodaří. Ať již je tato legenda pravdivá či nikoli, obyvatelé Vojvodova žili tak, jakoby se Ferdinandově pozvání snažili dostat - v letech, kdy Vojvodovo obývali Češi, bylo obcí k pohledání, nejen v regionu, ale i v rámci celého Bulharska bylo dáváno za následováníhodný příklad. Obec byla široko daleko pověstná pořádkem a čistotou, jak vsi samotné, tak jejích obyvatel. Ti pak byli proslulí svou pracovitostí a puritánskou morálkou, v širokém okolí známí jako vynikající zemědělci, ale i skvělí chovatelé koní a velcí trhovci.

Pověst Vojvodova coby vzorové obce nevybledla na bulharské straně, zejména pak v regionálním kontextu, ani dnes, po více než šedesáti letech od chvíle, kdy jej Češi opustili, třebaže vzorový stav Vojvodova je dnes již minulostí. Především však vzpomínka na Vojvodovo nikdy nevymizela ze srdcí a myslí jeho někdejších obyvatel - členů české komunity, která Vojvodovo v uvedeném období obývala, resp., která tehdy byla Vojvodovem. Právě prezentaci jejich pohledu na tuto obec a život jejích obyvatel je věnována tato publikace, jejíž základ tvoří z větší části texty samotných bývalých Vojvodovčanů. Tato kniha tak čtenářům svým způsobem nabízí možnosti vidět Vojvodovo takřkajíc očima jeho někdejších obyvatel. (www.cdk.cz)

KOMÁRKOVÁ VILLNOW, Jana

Slovanská terminologie z pohledu etymologie

Nakladatelství Lidové noviny, Praha 2012

244 s., ISBN 978-80-7422-141-5

V knize je podán etymologický výklad chorvatských, srbských a českých názvů tkalcovského stavu a jeho částí. Předmětem analýzy jsou vedle termínů s předpokládaným praslovanským původem i mladší názvy, doložené převážně v dialektech sledovaných slovanských jazyků. (www.nln.cz)

KRÁLOVÁ, Kateřina
Nesplacená minulost
 Karolinum, Praha 2012
 286 s., ISBN 978-80-246-2010-7

Kniha *Nesplacená minulost: řecko-německé vztahy ve stínu nacismu* seznamuje čtenáře s doposud málo probádanou problematikou řecko-německých vztahů v období po druhé světové válce. Bohatě ilustrovaná historická studie přední české odbornice na moderní dějiny Řecka Kateřiny Králové je vůbec první ucelenou monografií na toto téma. Soustřeďuje se především na to, jakým způsobem se řecká společnost vypořádávala s dědictvím nacistické okupace, zvláště pak s otázkou potrestání válečných zločinnů. Jednotlivá témata zkoumá v politické, socio-kulturní, ekonomické a právní rovině. Zdůrazňuje přitom, že i v tomto případě hrály klíčovou roli ekonomické zájmy. Dodnes probíhající soudní spory mezi řeckými oběťmi nacismu a spolkovou vládou rovněž ukazují, že téma zůstává i nadále živé. Přesahuje navíc dimenzi řecko-německých vztahů a ve své podstatě je aplikovatelné na zkušenosti ostatních států, jež byly obdobně postiženy nacistickou okupací. (www.cupress.cuni.cz)

LANĚ, Tomáš
Turecko-český a česko-turecký slovník
 Lingea, Brno 2012
 608 s., ISBN 978-80-87471-32-6

Nový turecko-český a česko-turecký slovník, který u nás nemá obdoby. Jde o zcela původní autorské dílo zachycující co nejvěrněji současný psaný i mluvený jazyk. Přes své všeobecné zaměření obsahuje i terminologii z oblasti ekonomie, práva nebo techniky či slovní zásobu odrážející turecké realie. Turecká část je založena na každodenní praxi znalce tureckého prostředí a turecké literatury, čemuž je uzpůsoben i výběr hesel. Tento po léta průběžně aktualizovaný a neustále rozšiřovaný slovník tak českému uživateli nejen napomůže porozumět tureckým textům, svým tureckým přátelům a obchodním partnerům, ale i pochopit slova specificky turecká, která často nemají přesně odpovídající český ekvivalent (haremagasi, kına gecesi ap.), nebo např. pojmy z maloasijské gastronomie (şiş kebab, tulum peyniri ap.) či tureckého náboženského a společenského života (güle güle, kaymakan ap.). Uživatel také jistě ocení i zařazení mnoha praktických slovních spojení a příkladů užití jednotlivých slov. (www.lingea.cz)

LUKEŠ, Zdeněk

Jože Plečnik : průvodce po stavbách v České republice

Foibos Books, Praha 2012

94 s., ISBN 978-80-87073-41-4

Průvodce po českých realizacích světoznámého slovinského architekta Jože Plečnika (1872–1957) představuje v textech a na současných fotografiích Jiřího Podrazilů jeho nadčasové dílo pro Pražský hrad a Lány. (www.kosmas.cz)

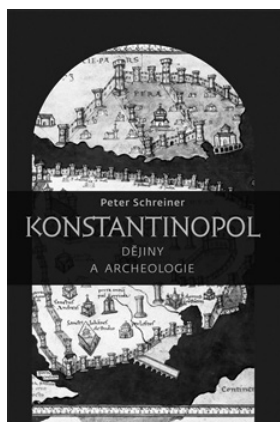
MIHAESCU, Gib

Ruska

Nakladatelství Havran, Praha 2012

268 s., ISBN 9788087341094

Příběh Rusky se odehrává po první světové válce na rusko-rumunské hranici, jen několik let poté, co došlo k sjednocení Rumunska. Do zapadlé pohraniční stanice na břehu Dněstru je odvelen se svým oddílem poručík Ragaiaic. V přízračném prostředí šedozeleného světa bažin, rákosí a tajemné stepi na druhém břehu, daleko od obydlených míst narůstá postupně jeho sen o ideální ženě, „Rusce“, jakou zná z ruských klasických románů. Snění se mění v neochvějnou víru, že jednou v noci „Ona“ přejde přes Dněstr a on ji zachrání. S příchodem zimy Dněstr zamrzá a sen se zdá být na dosah. Ze sovětského Ruska prchájí davy běženců, ale rozkaz je jednoznačný. Ti, kdo nemluví rumunsky nebo nemají příbuzné na rumunské straně, se musí vrátit zpátky, bez ohledu na to, jestli skončí ve vodách rozbouřené řeky nebo v nástrahách tajícího ledu. Jednoho dne dívka snů přejde hranici, jenže v sousedním úseku poručíka Iliada... (www.literarky.cz)

SCHREINER, Petr

Konstantinopol. Dějiny a archeologie

Nakladatelství Pavel Mervart, Červený Kostelec 2012

200 s., ISBN 978-80-7465-008-6

Kniha Konstantinopol. Dějiny a archeologie se zabývá historií hlavního města byzantské říše od jeho založení císařem Konstantinem Velikým ve 4. století až po jeho dobytí Turky v roce 1453. Jakkoliv by se mohlo zdát, že dějiny Konstantinopole byly v minulosti mnohokrát zpracovány, opak je pravdou – ve světové byzantologické literatuře je předkládána kniha ojedinělá. V češtině pak jde o vůbec první publikaci, jež se věnuje dějinám města, které bylo po dlouhá staletí politickým a kulturním centrem pozdně antického i středověkého světa. Peter Schreiner (nar. 1940) patří mezi přední současné světové byzantology. Po studiu v Mnichově působil dlouhá léta na univerzitě v Kolíně nad Rýnem. Jeho nejvýznamnější publikaci představuje monografie Byzanz 565–1453 (v roce 2008 vyšla již ve třetím vydání), která je nepostradatelnou příručkou každého zájemce o dějiny a kulturu „Druhého Říma“. (www.pavelmervart.cz)